

Etusivu » Hyllyt » Julkaisut » Hyllykohteet merialue » Eteläkari (Haapasaaret) MVID#1000022856

Julkaisusarja

Artikkelit

Hyllykohteet merialue

Hyllykohteet sisävesialue

© Mattias Roslund

Eteläkari (Haapasaaret) MVID#1000022856

Kyseessä vaikuttaisi olevan tasasaumaisen ja tammesta 1700-luvulla rakennetun kauppa-aluksen jäänteet. Alus on ollut irtotavaralastissa, jota on runsaasti jäljellä.

Sijainti (WGS84) ja viimeisen tarkastuksen päiväys: Lat: 60° 16.1499'N, Lon: 27° 16.5379' E // 25. elokuuta 2023

Syvyys & pituus & suunta: noin 36-42 m, noin 30 m ja köliinjä noin 160°/350°

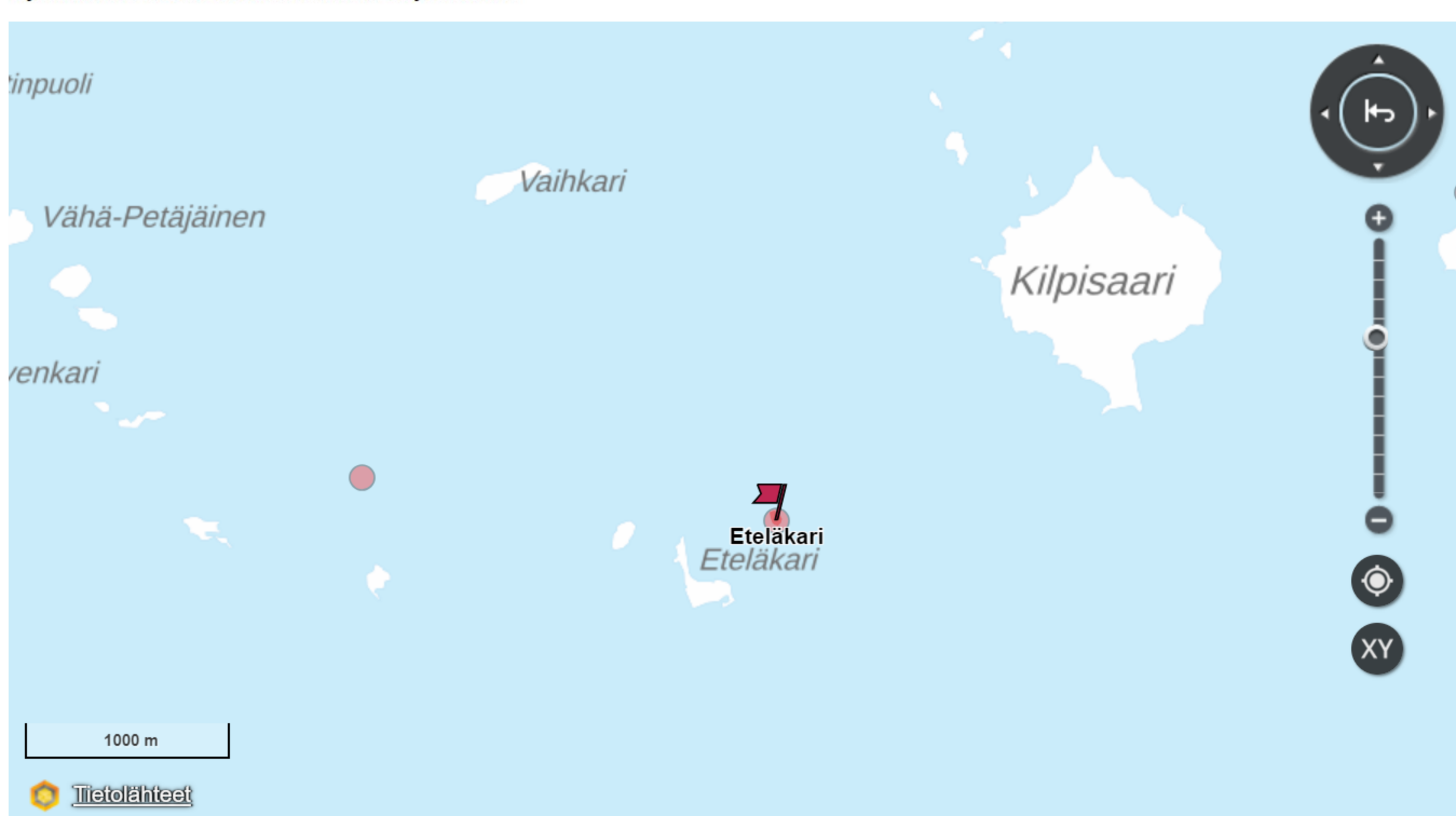
Tutkimusryhmä ja raportit: MAS:n tutkimusretkikunta 08/2023, Markku Luoto

Tutkimusaineisto: https://masdownload.mikrojebe.fi/kohteet/1000022856_Etelaekari/

Linkki Muinaisjäänne rekisteriin: https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/mjreki/read/asp/r_kohde_det.aspx?KOHDE_ID=100...

Linkki tähän sivuun: <https://www.mas.fi/fi/julkaisut/hyllykohteet-merialue/etelakari-haapasaaret-mvid...>

Sijainti kartalla suhteessa muihin muinaisjäänneisiin

Suoritettut tutkimustoimenpiteet

Tutkimuksen tarkoitus oli Suomen meriarkeologisen seuran keräämän Itämeren hylkyjen 3D-ontologian täydentäminen. Hylky paikannettiin GPS:n ja Kyppi.fi-palvelun koordinaattien avulla, jotka osuivat hylkyyn hieman sen eteläpäähen. Hylkyaluetta tutkittiin sukeltamalla ja vain kajoamattomin menetelmin. Hylkyyn asetettiin 55 cm kalibroitukuito ja 1 m mittatikku, jossa on kompassi noin köliinjän mukaisesti. Hylkyä kuvattiin 4k ja FHD videoilla. Videokuvaus suoritettiin alle metrin etäisyydeltä. Lisäksi kuvattiin hyllyssä olleita artefakteja korkearesoluutiosin valokuvoin. Puumateriaalin laatua havainnointiin hyllystä laajasti sekä ajoitusta varten perästä katsottuna kolmannelta paapuurinpuoleisesta kaaresta otetusta vuolunäytteestä. Hyllystä ei vedessä leijuneen kuolleeseen levän takia saatu kuvattua mallintamiseen kelpaavaa materiaalia. Kaikki lähdemateriaalit löytyvät yllä annettusta "masdownload"-linkistä ko. hyllykohteen hakemistosta.

Ajoitusnäytteestä teetettiin radiohiilijajoitus ns. AMS-menetelmällä, jonka tulokset ja tulkinnan voi lukea viereisestä kaaviosta.

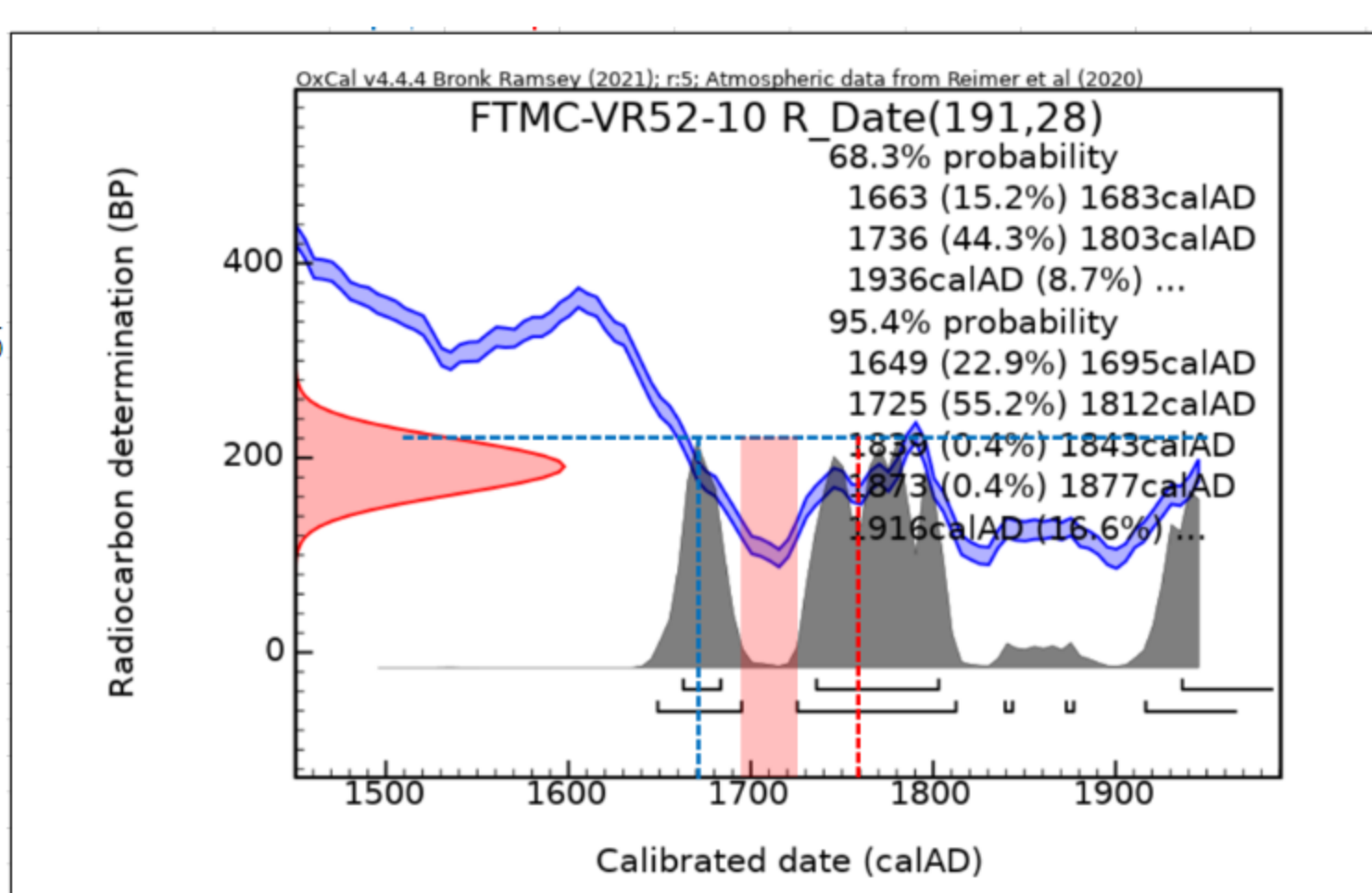

Fig. 10. Radiocarbon date 191±28BP (red), part of the calibration curve (blue) and the calibrated probability density function (grey) calculated in OxCal.

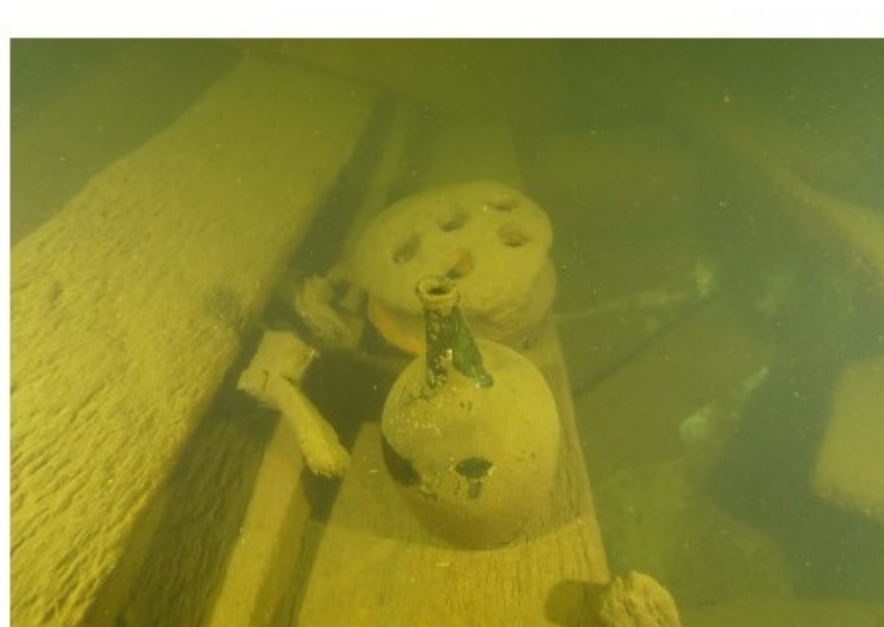

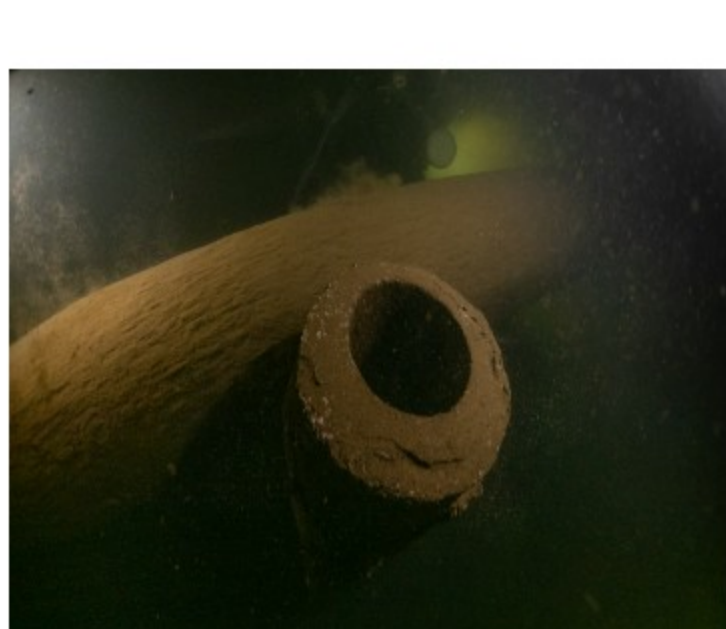

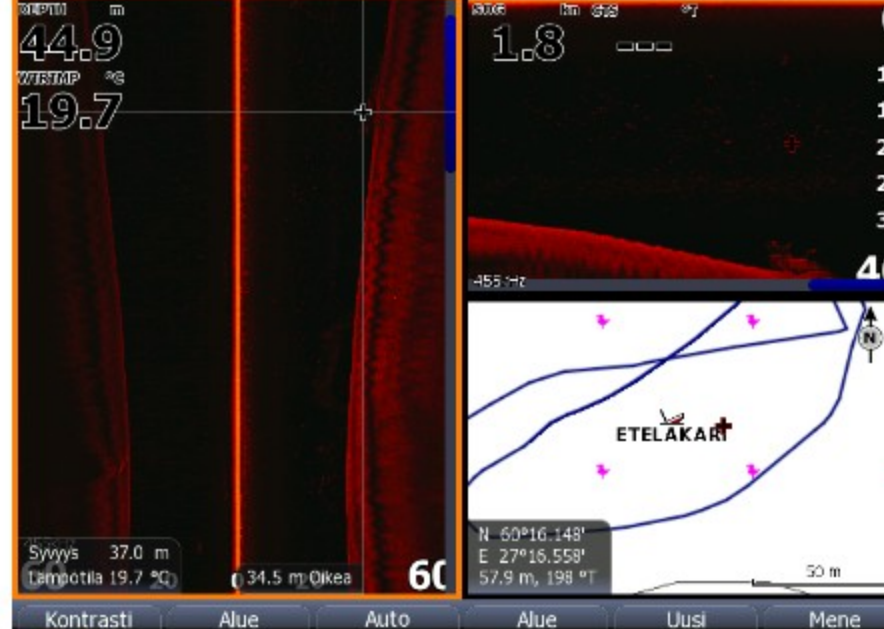
Kohteen kuvaus

Hylky makaa noin 36-42 metrin syvyydessä, osia saattaa löytyä syvemmältäkin. Hyllyn köliinjä on melkein pohjois-eteläsuuntainen, peräksi tulkitun pään ollessa etelään päin. Hyllykohteen pituus on noin 30 m ja leveys kaatuneelle itäiselle eli styyrpurin laidalle noin 10m. Löytöalue jatkuu kuitenkin joka suuntaan. Lännen puoleinen eli paapuurin laita on suurimmaksi osaksi pystyssä ja kohoaa pohjasta jopa nelisen metriä. Lastin korkein kohta on jopa 6m ylempänä kuin pohja. Hyllyssä on jonkin verran irtoesineitä kuten pulloja, keraamisia ja metallisia patoja, hevosenkenkiä jne. Myös isompi ja pienempi ankkuri on tavattu hyllystä, samoin kuin ankkuripeli, pumpun putki ja köysiä. Perävannas on pystyssä hieman kyljistä irronneena. Siinä erottuu vielä peräsimen saranat. Hyllyn keskiosa on täynnä pehmeäköitä irtolastia. Keulaosa on pahasti hajonnut.

Alustava tulkinta

Seuralaistemme alustava tulkinta on, että kyseessä on tasasaumainen ja pääosin tammesta valmistettu kauppa-alus. Oheinen AMS-radiohiilijajoitus viittaa vahvasti 1700-luvulla kaadettuun puumateriaaliin, vaikka myös 1600-luvun loppupuoli on mahdollinen. Ankkuripelin työstöjälki, kiinnitys ja metallivahvisteinen räikkä viittaavat kuitenkin aluksen olevan 1700-luvulta ja todennäköisimmin sen jälki- kuin alkupuolelta. Alus ollut on huomattavasti vankkarakenteisempi kuin vastaavan ajankohdan ns. hollantilaisytyypiset alukset, mikä saattaisi viitata kauempaa Atlantilta, esimerkiksi Englannista kotoisin olevaan alukseen. Hyllyssä ei sinänsä ollut mitään poikkeuksellisia rakennneosia tai artefakteja, mutta sen irtolasti on kiinnostavaa, koska se saattaa paljastaa jotain uutta ulkomaankaupastamme. Seuraavan tutkimusmatkan tavoite tulisi ehdottomasti olla lastinätteen ottaminen ja tutkituttaminen. Luonnollisesti myös 3D-mallintamista on syytä yrittää, jos näkyväisyys sen vain sallii.

Kuvia hyllystä (kuvat saa suurennettua klikkaamalla niitä oikealla hiirennäppäimellä ja valitsemalla "avaa uudella välilehdellä")

		
Pienempi (varppi?) ankkuri sekä ankkuripeli ja sen räikkä	Jo aiemmin esin nostetut pullo ja plocki	Irtolastin päälle kaatuneen takilan alta pilkistää muutama hevosenkenkä
		
Koristeelliset "pöydän jalat" paapuri puolella	Kansilankkujen välistä näkyy irtoesineitä kuten tämä keramiikka-astia	Vaalen (rikkibakteerin?) täplittämää irtolastia takilan osien alla
		
Pumpun putken suuaukko	Haljennut saviastia ja ilmeisesti kansiyhtin koolausta	Viistokuva, josta näkyy styyrpuuriin yli 40 m viettävä rinne

Viimeisin muokaus 26.3.2024

Sivun historia PDF-tiedostoina:

TUE TOIMINTAAMME

VEROVAPAASTI !

Suomen Meriarkeologinen Seura ry
Finlands Marinarkeologiska Sällskap rf

Sähköposti: mas@mas.fi
Verkkosivut: www.mas.fi
www.facebook.com/meriarkeologia

Yhteystiedot

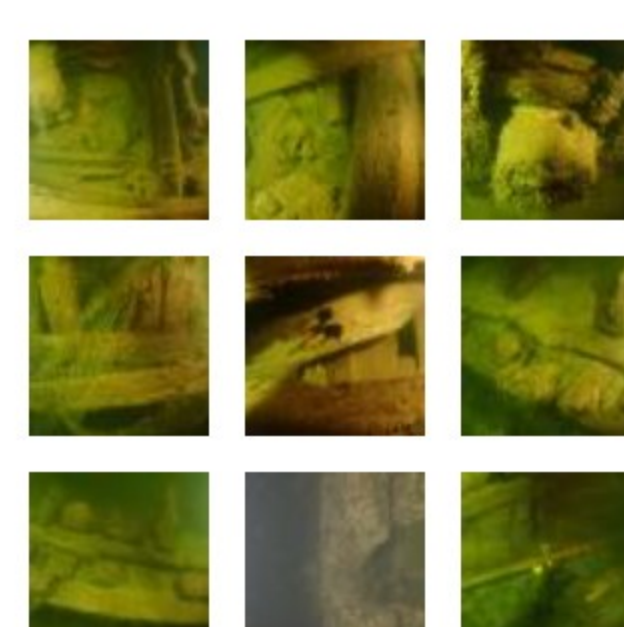
- kaikki seuran viestintäkanavat

3D-mallit Sketchfabissä

- mallintamiemme hylkyjen esittely

MAS-portaali

- seuran avoin tietovarasto, n.18TB

Lisää kuvia toiminnastamme »